

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВЕТЕРИНАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТЗОВ “ЗООВЕТЕРИНАРНИЙ ЦЕНТР”

М. Ф. Курило¹, В. О. Величко², Л. І. Фляк², М. І. Опанович²

¹ТЗОВ “Зооветеринарний Центр” (м. Харків)

²Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок

Авторами статті проаналізований системний підхід до створення та функціонування системи управління якістю ветеринарної продукції, визначено основні методи та чинники функціонування системи управління якістю, інформаційних та управлінських систем, забезпечення конкурентоспроможності ветеринарної продукції, їх взаємозв'язок та ефективність на прикладі ТЗОВ “Зооветеринарний Центр” (м. Харків). Наголошується, що впровадження системи управління якістю продукції позитивно впливає на різноманітність роботи підприємства, створення сприятливих умов конкурувати свою продукцію на ринку продукції для ветмедицини.

Розвиток ринку продукції ветеринарної медицини на сучасному етапі вимагає вивчення та вдосконалення форм і методів управління господарськими процесами. Спад виробництва, фінансово-економічні неузгодженості, невизначеність цінової політики та інші чинники потребують системного підходу до стратегії і тактики розвитку підприємства, прийняття управлінських рішень, застосування різноманітних методів організації господарської діяльності. Вплив на економіку України таких факторів, як інтеграція, глобалізація і трансформація кардинально змінює підходи до системи управління якістю ветеринарної продукції. Це перш за все своєчасний перехід підприємств від колишньої моделі управління, яка передбачала довготривалий виробничий процес, стабільну виробничо-технічну базу, сталу номенклатуру виготовленої продукції, до нової моделі, яка базується на інноваційних методах і підходах в управлінні та ринкових умовах господарювання. Системний підхід до створення та функціонування системи управління якістю конкурентоспроможної ветеринарної продукції у тісному взаємозв'язку з інформаційними системами у галузі ветеринарної медицини і зокрема на базі ТЗОВ “Зооветеринарний Центр”, яке спеціалізується на виробництві продукції для ветеринарної медицини різних фармакологічних груп — таблеток, ін'єкційних розчинів, мазей, розчинів для зовнішнього та внутрішнього застосування, фітопрепаратів тощо.

Робота ґрунтувалася на вивченні завдань системного підходу до створення та функціонування системи управління якістю, дослідженні ефективності та необхідності використання інформаційних систем для прийняття управлінських рішень, відпрацювання механізмів прийняття рішень та систем якості, їх впровадження в ТЗОВ “Зооветеринарний Центр”. Використовували аналітичні та статистичні методи.

Будь-яку проблему у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства легше попередити, ніж пізніше вирішувати. Саме тому керівникам даного підприємства притаманні три основні складові організації виробництва, які входять у систему управління, це:

- сильні та слабкі сторони підприємства;
- рівень професіоналізму та відданості справі працівників ТЗОВ “Зооветеринарний Центр”, від яких залежить прийняття управлінських рішень;
- забезпечення технології і контролю якості продукції;
- обсяги та реальність зовнішніх та внутрішніх загроз.

Відпрацювання механізмів створення та функціонування системи управління якістю ветеринарної продукції — це, перш за все, розробка усієї сукупності методологічних і соціально-наукових засобів обстеження (опис, аналіз, синтез) системи управління якістю.

У діяльності ТЗОВ “Зооветеринарний Центр” особливе місце займає управлінська складова, яка включає комплекс різноманітних навиків, умінь, необхідних управлінському персоналу, які реалізуються не лише через систему інформації, а й системою прийняття управлінських рішень на підприємстві. Для прийняття стратегічних управлінських рішень необхідна насамперед корисна

інформація, яка повинна фокусуватися на тих аспектах, що найбільше впливають на діяльність підприємства. Одночасно, враховуючи інформатизацію суспільства та суцільну комп'ютеризацію процесів, слід зосереджувати увагу саме на інформаційних технологіях, що є окупним в умовах ринкових відносин.

Для ефективного і результативного створення та функціонування системи управління якістю ветеринарної продукції, підприємство має визначити взаємопов'язані види діяльності і організувати управління ними як системою. Процес — це діяльність, що використовує ресурси і управління для перетворення вхідних даних у вихідні. Під функцією системи слід розуміти:

1. Дію системи; її реакцію на середовище.
2. Процес досягнення кінцевої мети.
3. Злагоджену дію елементів системи як одного цілого.
4. Траєкторію руху системи.

Системний підхід до створення та функціонування системи якості ветеринарної продукції на підприємстві базується на таких основних принципах:

- кінцевої мети;
- єдності, коли система якості ветеринарної продукції розглядається як одне ціле;
- поєднання — кожен елемент системи управління якістю ветеринарної продукції (виробничий відділ, маркетинговий відділ, відділ кадрів тощо) вивчаються у зв'язку із середовищем, в якому функціонує підприємство;
- розвитку — враховуються зміни системи управління якістю ветеринарної продукції, її здатність до розвитку, розширення, заміни, нагромадження інформації;
- невизначеності — враховуються невизначеність та випадковість у системі управління якістю ветеринарної продукції для подальшого прийняття управлінських рішень.

Система управління якістю ветеринарної продукції ТзОВ "Зооветеринарний Центр" — це комплексне поняття, яке охоплює процеси управління якістю усієї виробничо-господарської діяльності підприємства.

Процес функціонування системи управління якістю ветеринарної продукції можна показати як сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних процесів, які об'єднані, а саме:

- відповідальність та компетентність управлінського персоналу;
- управління ресурсами;
- вимоги до якості ветеринарної продукції;
- вимірювання, аналіз та вдосконалення;
- створення продукції;
- задоволеність якістю ветеринарної продукції.

Практичні дослідження дають підстави стверджувати, що на ТзОВ "Зооветеринарний Центр" в сучасних умовах існує вагомий потенціал для створення та функціонування системи управління якістю ветпродукції — підвищення кваліфікації персоналу, підготовка контролерів, зміна стилю управлінської діяльності, нових технологій і обладнання.

На підприємстві фахівцями розроблена стратегія управління якістю ветеринарної продукції, що базується на наступних принципах:

- сильний управлінський персонал (цілеспрямований, здатний сприймати та розвивати нові ідеї, розробки);
- кваліфікована працездатна управлінська і технологічна команда;
- добре налагоджена робота із навчання управлінського персоналу та фахівців, підвищення їх кваліфікаційного рівня;
- залучення персоналу до процесів удосконалення виробництва та управління.

Розуміння необхідності перебудови виробництва, вміння швидко реагувати на мінливий попит на ринку ветеринарної продукції розцінюється на ТзОВ "Зооветеринарний Центр" як важливі умови результативності та ефективності створення та функціонування системи управління якістю ветеринарної продукції. Працівники підприємства (незалежно від займаної посади) постійно підвищують свій професійний рівень на базі ДНДКІ ветеринарних препаратів та кормових добавок (м. Львів), територіальному органі Держспоживстандарту України. Позитивною рисою ТзОВ "Зооветеринарний Центр" можна визначити налагоджену систему стратегічного та поточного планування, децентралізацію управління підприємством, доступність керівників для працівників,

залучення кваліфікованого персоналу підприємства до процесів удосконалення та управління якістю ветеринарної продукції.

Систематичне вивчення ринку і встановлення ділових, прозорих зв'язків із споживачами продукції ветеринарної медицини, розвиток торгової мережі, систематичне опитування організацій-споживачів щодо якості і попиту продукції ветеринарної медицини сприяє підвищенню конкурентоспроможності ветпрепаратів та засобів ветмедицини. Працівники ТзОВ "Зооветеринарний Центр" завжди у пошуку, систематизації та аналізі інформації із покращення збуту ветеринарної продукції, прогнозування стану підприємства у поєднанні із системним аналізом управлінської діяльності.

На сьогоднішній день підприємство має достатній потенціал поліпшення якості без суттєвого підвищення ціни на продукцію для ветеринарної медицини. Цьому сприяє відпрацьованість і об'єктивність цінового механізму. У першу чергу для зниження відпускних цін на ветеринарну продукцію підприємство орієнтується на ринок. Звичайно, основою підприємства є людський фактор: рівень виробничої дисципліни, дотримання технологічних вимог, узгодженість у діях виробничого, контрольного та збутового відділів. Цьому керівники підприємства приділяють щоденну увагу.

В И С Н О В К И

1. Практичні дослідження, проведені на ТзОВ "Зооветеринарний Центр", дають підстави стверджувати, що на підприємстві створена та функціонує система управління якістю ветеринарної продукції.

2. До складових системи якості ветеринарної продукції, що утворилася на ТзОВ "Зооветеринарний Центр" є: сильний управлінський персонал, кваліфікована працездатна команда, добре налагоджена робота із навчання управлінського персоналу та фахівців, підвищення їх кваліфікаційного рівня, залучення персоналу до процесів удосконалення виробництва та управління, вивчення ринку і роботи конкурентів.

Перспективи подальших досліджень. За матеріалами досвіду роботи ТзОВ "Зооветеринарний Центр" буде підготовлено рекламну листівку. Досвід роботи буде представлений керівникам підприємств ветмедицини на практичному семінарі.

SYSTEMATIC APPROACH TO THE DEVELOPMENT AND OPERATION OF QUALITY MANAGEMENT SYSTEM OF VETERINARY PRODUCTION ON EXAMPLE OF LTD. "ZOOVETERINARY CENTRE"

M. F. Kurylo¹, V. O. Velichko², L. I. Flyak², M. I. Opanovych²

¹Ltd. "Zooveterinary Centre"

²State Scientific-Research Control Institute of Veterinary Medical Products and Fodder Additives
S U M M A R Y

Authors analyzed a systematic approach to the establishment and operation of quality management system of veterinary production, the main factors and methods of quality management system, information and management systems, ensuring competitiveness of veterinary production, and their correlation and effectiveness on the example of the Ltd. "Zooveterinary centre" (Kharkiv). It was emphasized that the implementation of quality management system of production positively affects the business of the enterprise, the creating of favorable conditions for their production to compete in the market of products for veterinary medicine.

СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД К СОЗДАНИЮ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЮ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ПРОДУКЦИИ НА ПРИМЕРЕ ООО «ЗООВЕТЕРИНАРНЫЙ ЦЕНТР»

Н. Ф. Курило¹, В. А. Величко², Л. И. Фляк², М. И. Опанович²

¹ ООО "Зооветеринарный центр" (г. Харьков)

А Н Н О Т А Ц И Я

Авторами статьи проанализирован системный подход к созданию и функционированию системы управления качеством ветеринарной продукции, определены основные методы и причины функционирования системы управления качеством, информационных и управленческих систем, обеспечение конкурентоспособности ветеринарной продукции, их взаимосвязь и эффективность на примере ООО "Зооветеринарный Центр" (г. Харьков). Указывается, что введение в действие системы управления качеством продукции положительно влияет на разнообразие работы предприятия, создания благоприятных условий конкурировать свою продукцию на рынке продукции для ветеринарной медицины.

Л І Т Е Р А Т У Р А

1. Звіт про виробничу діяльність ТзОВ "Зооветеринарний Центр" за 2009–2010 роки.
2. ДСТУ ISO 9000:2007 "Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів"
3. ДСТУ ISO 9001-2001 "Системи управління якістю. Вимоги"
4. ДСТУ ISO 9004-2001 "Системи управління якістю. Настанови щодо поліпшення діяльності". — К. Держстандарт України, 2001.
5. ДСТУ ISO 9004-4-98 " Управління якістю та елементи системи якості. Частина 4. Настанови щодо поліпшення якості".
6. Живко З. Б. Захист інформації в управлінні системами економічної безпеки підприємства // Сучасні проблеми інноваційного розвитку держави. Матеріали ІІІ МНПК. Т. 7. — Дніпропетровськ: ПДАБА. — 2008. — С. 46–47.

Рецензент — д. вет. н., професор О. І. Сергієнко, ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок.